

De terugtrekking der vreemde vrijwilligers besloten.

Het voltallig niet-ingewingsmeittel vergaderde in Foreign Office te Londen. Men is tot een volledig akkoord gekomen omtrent het ontwerp door de terugtrekking der vreemde vrijwilligers uit Spanje.

De Sovjettgevraagd heeft zich hiernoe akkoord verklaard onder voorbehoud van krachtiging door zijn regering.

Het toezicht op het land en de verscheping van het toezicht op zee, worden uitsluitend ingevoerd.

Dit plan werd aan de regeringen van Barcelona en Burgos voor onderschrijving overgemaakt.

Kredieten werden gestemd om oogenblikkelijk met de voorbereiden werken voor de uitvoering te beginnen, ten einde tot de verwijdering der vreemde vrijwilligers te kunnen overgaan.

Volgende week zal de commissie bijeenkomen om dan met de antwoorden van Barcelona en Burgos op de hoogte gesteld te worden.

Stads- & Provincie nieuws

TONGEREN. — **Erste Plechtige H. Mts.** — Maandag was wederom een schoone feestdag voor de parochie van O.L.V. een jonge priester, de Eerw. H. Paul Moens, zoon van Mr. en Mevr. Pierre Moens-Lacombe, besteg het altaar der Basiliek om er zijn eerste Plechtig Misoffer op te dragen.

Aan al de weningen van Piekelvoel en Vrijhof wapperde de nationale vlag, en rond 10 uur, werd de nieuwswijze priester aan de ouderlijke woning afgehaald en stoets wijze, onder het blijde geluid der klokken, ter kerk geleid.

Voorop werden de waardigheid tekenen der Basiliek gedragen. Daarna volgden de Lerjansen van het O.L.V. College, waar de Eerw. H. Moens, zijne studien deed. Vervolgens kwamen de leerlingen der Broeders Marieten, de Vrouwelijke Studerende Jungs, de Vrouwelijke Burgersjeugd, de Kojatiers, de Vrouwelijke, de katholieke mannelijke organisaties, enz. een eucharistie lijken met tien jongen priester, en ten slotte zijne ouders en familieleden.

Eene talrijke en ingetogen menigte vulde de Basiliek, die feestelijk versierd was.

Aan het altaar werd de Eerw. H. Moens bijgestaan door de Eerw. H. eren Thyssen en Lantmeesters twee Tongenaren, en door drie m. de toelaten.

Aan het Evangelie besteg de Eerw. H. Moens, van Luik, den predikatoer, en in glorievolle taal wees hij op de grootheid en verhevenheid van het Priesterschap. Zijn versprekend woord, maakte diepen indruk op de toehoorders, en menige tranen van ontroering werd weggepikt.

Wij bedanken de Eerw. Heer Moens, en zijne ouders, orze beste gelukwenschen aan. Moge de Heer zijne priefterlijke loopbaan zegenen, en orde de bescherming van O.L.V. van Tongeren, vele vruchten van omgheid laten voortbrengen.

— De zaak Grammens. — Dinsdag moest M. Grammens voor de rechtbank te Tongeren verschijnen, in verband met het overhandigen van Franschtalige opschriften in het gerechtshof.

Tijdens den nacht van Maandag op Dinsdag werden de muren van het gerechtshof met een 50 tal plakbriefjes beplakt, met de beeltenis van Grammens, en als onderschrift: « Wij eischen ontafgeijnd, amnestie en Grammens vrij ».

Langs den ingang van het gerechtshof was de muur in groote letters bechilderd met de woorden: « Amnestie. — Grammens vrij ».

De brandweerdienst der stad werd gelaet de plakbriefjes af te spuiten. Talrijke nieuwsgierigen, vooral werklozen die in het naastbijgelegen bureau gingen doornen, waren ter plaatse, en eenige vooraanstaande Vlaamsche Nationalisten konden moeilijk hun vreugde bedwingen, toen zij de brandweermannen aan t werk zagen. In het algemeen worden de nachtelijke daden van de Grammensvrienden door de Tonkerche bevolking afgekeurd.

De zaak Grammens werd echter niet behandeld; door den voorzitter der rechtbank werd medegedeeld dat zij voor onbepaalde tijd was uitgesteld.

— Navolgers van Grammens voor het gerecht. — Zeven studenten van Leuven, moesten Maandag voor de boetstrafreijfke rechtbank van Tongeren verschijnen, onder betichting van te Genck naamborden te hebben vernield op den egenderen der mijnen; en ook om ijseren staven te hebben ontvreemd ten nadele van Ramakers Antoon.

Drie studenten makten verzet; vier zaten er op het banketaf.

Spjts plede dat van Mter Puppe werden betichten de traf.

Deleersnijder Julien, van Deerlijk, bij verzet 1 maand gevang en 1400 fr. boete; orenes s Hans Josef van Sinau en Stoppé Cyriel, van Geeraardsbergen.

Verder werden de vier aanwezigen; Schoonmakers Albert, van Schilde; Van Turnhout Albert, van Edgewen; Thery J., van Dormal en Jacobs Albert van Visé, elk verwezen tot acht dagen gevang en 1400 fr. boete.

Zij hebben onmiddellijk beroep aangeklaend.

— Officiële Akten. — Bij Koninklijke Besluit van 1 Juli 1938 is de heer Van Ormeisingen M. L. B. H. M., reserve officier, doctor in de rechten en notaris te St Truiden, plechtv. w. vengend recht benoemd in het Vrederecht te St-Truiden.

— De prijzuitdeelingen der onderwijsgestichten deser stad zullen plaats hebben op de volgende dagen en uren:

1) Rijk middelbare Meisjeschool, op Dinsdag 14 Juli 1938 om 3 u. namiddag in den feestzaal van Casino.

2) Koninklijk Atheneum en Rijksmiddelbare Jongenschool op Vrijdag 15 Juli 1938, om 10 u. 's morgens in den feestzaal van Casino.

3) Gemeente Jongenschol, school voor Vakwasenen en Teekenschol, op Zondag 31 Juli 1938 om 10 u. 's morgens in den feestzaal van Casino.

4) Gemeentelijke meisjes- en Ieuaarschool, op Dinsdag 1 Augustus 1938 om 10 u. 's morgens in den feestzaal van Casino.

De prijzuitdeelingen aan de Rijksmiddelbare Onderwijs gestichten zijn besaald vastgesteld als volgt:

Donderdag 14 Juli 1938, om 2.30 u. Koninklijk Atheneum en Rijksmiddelbare Jongenschol, in de Cinesaal de Helm, Grote Markt.

Vrijdag 15 Juli 1938, om 3 u. Rijksmiddelbare Meisjeschool, in den feestzaal Casino, Kruispoot.

Toegang vrij. Medegedeeld.

— **Vlaamsche kermis.** — 31 Juli-1 Aug. wordt een groote Vlaamsche kermis ingericht ten voordele der Parochiale Werken onzer stad. — Houdt u gereed!

— Sterfverval. — Verschillende der meest geachte families komen in ruw gedempeld te worden, door het afsterven van Dame Catherine-Angèle van der Noot de Moersel, echtverovte van Ridder Arnold de Schactzen, godvruchtig overleden te Tongeren den 4 Juli 1938, in haar drienzestigste jaar, voorz en van de Genedemiddelen onzer Moeder van de H. Kerk en van den Apostolischen Zegen « in articulo mortis ».

De betreurende overleden was gesproken tot een aedijck gelucht, dat bij de Ontwening van 1830 eene belangrijke rol speelde in ons land. In 1914, bij het uitbreken van den oorlog, nam zij d'inst als verpleegster, en na de vijandelijkheden, offereerde zij zich op aan de wenken der Oorlogstrijders en werd zij als oer-voorzitter van het Nationaal Werk der Oorlogsinvaliden van het arrosidement Tongeren aangesteld. Door haar te edoen werd in onze stad het Werk voor bestrijding der tering opgericht.

Tot beooring der talrijke diensten door haar bewezen, was zij vercoerd met de Zilveren Medaille der Orde van Leopold II, met het Burgerlijk Kruis van 1ste klas 1914-1918, met de Medaille van Koningin Elisabeth, met de Medaille der Overwinning, met de Medaille der Bondgenooten, met de Gouden Medaille van het Verbond der Oorlogsvruchtigen.

De gedachtenis dezer weldoenster zal bij allen in zeleuring blijven.

Woensdag had, onder een buitengewone toeloep, de plechtige lijkdienst plaats. Men bemerkte er de Heer Gouverneur der provincie, talrijke vooraanstaande personen, de Vereenjigden der Oorlogstrijders en Invalliden met hunne in rouwloofers gehuldte vlaggen, enz.

In het sterfhuif, werd door de Heer Fr. Theelen, namens het Nationaal Werk der Oorlogsinvaliden, eene laatste nu de gebracht aan de betreurende overledene.

Aan de geachte familieën, door dit afsterven in ruw gedempeld, bieden wij ons christelijk rouwtekeld.

DOODSBERICHT.

De personen die bij vergetelheid geen doodbericht zuden ontvangen hebben, het overlijden meldend van

Dame Catherine-Angèle van der Noot de Moersel echtgenoot van Ridder Arnold de Schactzen, zijn verzocht het tegenwoordig bericht als dusdanig te beschouwen.

NEERREPEN. — **Dubbele diefstal.** — Tijdens den nacht 3 en 4 even binnengebrouwen bij M. Broeders, langs den grooten weg. Door een ijsdrad door te knippen raakten ze in het achterhuis. Zij namen 12 hennep, 18 kurken, 10 grote en 3 kleine konijnen mee. Daar de last waar-chijnlijk te zwaar was om te dragen, hebben de deeven twee rijwelen meegenomen bij een gebuur. De rijk-wacht van Tongeren stelde een onderzoek in.

DE SCHOONE REIZEN
HUWELIJSREIZEN OF PER GROEP
LOURDES, (8 dagen), 9 Juli - 695 Fr.
souder nachtrit; 9 dagen - 21 Juli.
LISIEUX - Mt St-Michel; 13 Juli.

Schrijfw. aan DE GROOTE BEDEVAARTEN • Kannelberglaan, 25, BRUSSEL.

WIDOYE. — **Stoufmoedige diefstal.** — Tijdens den nacht hebben stoufmoedige schelmen drie koeien, toechouwend van de weduwe Van Kriekelweine, uit de weide gehaald. De drie beesten werden op een camion geladen en weggev. erd, zonder dat de deeven eeng spoor hebben achter gelaten.

HAMONT. — **Baldadige streken.** — In den nacht van Zaterdag op Zondag, waren baldadige gaards aan t werk geweest bij P. J. Kwenten, te Hamont, « Lou ». Zij trachten er een heel stuk aardappelen uit. Bij de politie werd eene klacht neergelgd om een onderzoek naar de daders in te stellen.

GENCK. — **Pfechtige aanstelling van den Z. E. H. Thomissen, als pastoor-deken.** — Zondag h d te Genck, onder buitengewone belangstelling, de plechtige aanstelling plaats van den nieuwen pastoor-deken, Z. E. H. Thomissen.

De Gencker bevolking had haren nieuwen herder een feestelijk onthaal voorbereid. Stationstraat en Hoogstraat waren rijkelijk versierd met vazen en linten, de

gevels der huizen waren eveneens versierd en boven de deuren der woningen prikten passende opchriften.

Roud drie uur mitte een lanse stoet de feestelijkheid in. Voorbij de dekenij werd de prachtige troet in oogenchouwen genomen door Mr. Simenon, afgevaardigde van Z. Exc. den Bisschop, Z. E. H. deken Thomissen, burgemeester Joseph Lantmeesters, de leden van gemeenteraad en kerk-fairiekraad, de sechtelijheid van t dekenaat Genck en de familie van den feesteling. In den toet trokken ook een zestal praaijwagens voorbij d e groote belangstelling wekten.

Door burgemeester Lantmeesters werd een p'cht ge aanpraak gehouden. Namens de bevolking bracht spreker d e loidprekeroes aan den nieuwen pastoor-deken.

Aan den nieuwen herder werd dan een pracht g aandenken, een herderstaf en schaapen, aangeboden en de Z. E. H. deken dankte blijkbaar ontroerd.

Daarna had in de kerk de plechtige aanstelling plaats.

BOMMERSHOVEN. — Een man aangevonden. — Omstreek het middag uur reed landbouwer Nestor Van de Kerckhove met paard en kar in de richting van Borgloon. Ter hoogte van het huis Eyckels sloeg het paard op hol. Zekere Ludovic Walmach, die op het fietspad ligt, werd door een der wielen van de kar gegrepen en te gronde geslingerd, waarbij hij verwondingen pleep aan de heup en den rug. Van de Kerckhove sprong van het gespan, doch viel zoodanig, dat hij een enkel brak en andere verwondingen aan handen en knieën opleep.

OPHEERS. — **Vrachtauto in een gracht.** — Een ledige vrachtauto, bestuurd door zekeren Fernand Lebie, uit Luik, reed 's morgens langs den Luikchen streekweg, in de richting van Heers. Plot kreeg het voertuig stuurdiefekt, waardoor het tegen een boom botste, met het gevolg dat Lebie gewond werd aan de borst, en een medepassagier, Leon Parmeliter, een bloedige wonde aan het voorhoofd en de wang opleep. De auto werd zwaar beschadigd.

HEES. — **Jubilum.** — Bij gelegenheid van het 25-jarig pastorschap van den Z. E. H. Creemers, was de gemeente in feest want d t feit werd met den noodige iuster gevierd. Om 10 ure, werd een plechtige dar k mis of gedraten, met geleghedsremon van Z. E. H. Simenon, grootvicar, welke de verdiensten van den pastord deed uitschijnen. Na het plechtige « Te Deum », had aan de pastori een huldebetuoging plaats, met uitvoering van cantate en huldebeden door de schoolkinderen, terwijl de kerkraad een pracht geschenk aan den jubilaris aanbod.

Ontroerd dankte daarop de Z. E. Heer Jubilaris en werd lu druchtig toegejuicht.

ZELFDE PLAN — NIEUWE WINNAARS.
bij de 7e Snede 1938 van de
KOLONIALE LOTERIJ

Elke snede is een kans om fortuin te maken.

TREKKING IN JULI te Brussel.

BUITENLAND

ITALIE.

Jacht op den vrijzeel. — In Italië, men weet het, heeft een voortdurende jacht op vrijzeellen plaats. Wij schreven er vroeger al wat over. Tal van maatteelen, beloningen, premie; bevorderen het huwelijik en vooral het kinderrijke huwelijik.

Thans heeft Mussolini een nieuw decreet van danseffens aard uitgevaardigd. Een paar weken gelden, is namelijk in Italië de wet van kracht geworden, volgens welke voortaan geen ongehuid man of kinder-ooze weduwnaar de plaats van burgermeester of plaatsvervangend burgermeester meer mag bekleden. En niet alleen d't, maar het decreet heeft ook terugwerkende kracht. Binnen twee maanden zullen alle ongehuidde burgermeesters m elen aftreden. In hun plaats zullen getrouwen of weduwnaars met kinderen benoemd worden.

De hoogte belastingen, vrijzeellen opgelegd, zijn blijkbaar niet voldoende meer. Vrij algemeen is men er trouwens in Italië van overtuigd, dat de naastreghel thans, voor de burgermeesters getroffen, straks tot andere ambten zal worden uitgebreid.

De vrijzeel- en de kinder-ooze weduwnaars moeten in Italië als sociale wezens worden teruggevoerd.

Is dat niet de jacht op den vrijzeel? Maar, wat zullen de harten der ongehuidde vrouwen gind van rijkket k gan? De kanszen zijn alweer gestegen. Want hoeveel van die ongetrouwde burgermeesters zullen, eer de noedottige twee maanden om zijn, in het huwelijksbootje zijn gescapt. Als we zulke dingen lezen denken we aan den Italiaan de zo gemeend zei: « Tweemaal lep ik een blauwtje, en moet ik daarvoor nu getraff worden met hogere belasting? Is het niet christelijker om de vrouwen, die mij afwezen, meer te laten betien? »

En dan heeft men pas in Italië zulken jubelende ontvangst bereid aan den vrijzeel Adolf Hitler....

— **Voortaan een soort brood.** — Het brød zal in de toekomst voor al de Italianen van een eeser soort zijn en 10 procent malsmeel bevatten.

Dit is het besluit, dat aangenomen werd tijdens de verdradering van de korporatie der srangwasenen, de gehouden werd onder het voorzitterschap van Mussolini. In zijn uitzetting over den toestand van de oortzen, heeft de minister van Landbouw, M. Braschi, aangekondigd dat, volgens de schattingen, de oortd d jaar 70 miljoen schepels zal bedragen, tegen 60 miljoen verleden jaar.

FRANKRIJK.

Het nieuw te snuffe op het gebied van maskering, zoo melte de Parijser correspondent van de « Daily Mail » aan zijn toelop, zal door het Franse leger worden toegepast. Na de gezichtsmaskering, die ten doel heeft de opstellingsplaats van eigen vuurmonden of infanterie steunpunten aan de waarneming van den vijand te onttrekken, of wel de tegenpartij te doen veronderstellen, dat zij zich ergens een verstand bevindt, die er in werkelijkheid niet is, zal men thans ook gehoormeekering gaan beoefenen. De geluiden van mitrailleurs, tanks en vliegtuigen zullen bedrieglijk worden nagebootd d e loidprekers, van te voren opgesteld op verschillende punten van waaruit redelijkerwijze een aanval verwacht z u mogen worden. De vijand zal het gefluit der koge bundels over zich heen hopen gaan, maar in werkelijkheid zal het vuur uit een heel andere richting komen, want de pseudo-aanval zal vergezeld gaan van een echten aanval. De oncijelijkheid zal dus zijn, in het strijdgeveel te onderscheiden wat echt en wat namaak is.

De regering overweegt eveneens het invoeren van een geluidsinstallatie, die het mogelijk maakt, met een vliegtuig de inwoners van een stad den indruk te geven of zich een geheel bombardementseksader loven de stad bevindt.

Gemengde Berichten.

DE NATURELEMENTEN ONTKETEND IN JAPAN.

Duizenden arbeiders opzeropen om in allerhaast dijken te versterken. — Japan is nog aan het einde van zijn zware kwellingen en beproevingen niet.

In verscheidene streken zijn de volkbreeken, die in de afgelopen week overstromingen en een aantal aardverhuvingen veroorzaakt hebben, weer losgebarsten. Reeds is het Kasumigaura-meer dat in de nabijheid van de Oostkust ligt, buiten zijn oevers getreden en heeft verscheidene dorpen overstromd. In allerlei hebben de bewoners hun huizen moeten verlaten. Men vreest dat zich daar de ramp van Tanimachi zal herhalen. Vooral bij Ibaraki, tusschen Sandai en Sjkouka, is het gevaar voor aardverhuvingen groot. Duizend arbeiders zijn daartoe zonden om de dijken te versterken. Ook de stad Odawara wordt ontruimd. De Sakotroom is daar buiten zijn oevers getreden en er dreigt groot gevaar.

Reeds worden van tal van plaatsen aardverschuivingen en instortingen gemeld. Verschillende spoorwegen zijn vernield. Het spoorverkeer op de lijn Osaka-Kobe is thans herstell.

De 23 sachtlofers van de Tanimachiramp zijn zndag tijdens de groote plechtigheden, waaraan duizenden personen deelnamen, bijgezet. Het is aan de militairen en de brandweerkorp en eindelijk na degen van ingespannen arbeid gelukt, de puinhoopen van Tanimachi op te ruimen.

DE LOONEN VAN DE MIJNWERKERS.

Werkgeversvoorstel tot verlagung met 5 t. h. — Woensdagmorgen had te Brussel een nieuwe bijeenkomst plaats van de nationale gemengde mijncommissie om het onderzoek voort te zetten van het werkgeversvoorstel tot verlagung van de loonen.

De werkgevers hebben verklaard dat de toestand van het bedrijf hen verplicht een verlagung met 5 t. h. toe te passen met ingang van den laatsten Zondag van Juli, verlagung die feitelijk de intrekking zou zijn van een verhogung die vroeger buiten de werkovereenkomst om, werd toegekerd.

De vertegenwoordigers van de arbeiders hebben verklaard deze verlagung niet te kunnen aanvaarden.

De vergadering is uiteen gegaan zonder dat eenige beslissing werd genomen.

TWEE JONGENS PER VELO NAAR ROME.

Een paar finke jongens zijn zeker wel Billau Emiel, uit Welden-Oudenaarde en zijn gezeld de Laersnijder André, uit Hulste-bj-Kortrijk; die Zondag laags een grooten omweg, per velo eene reis naar Rome zijn begonnen.

Rond het middaguur, werd te Oudenaarde aangezet; op weg naar Antwerpen. Vandaar gaat het naar Luik; en a dus naar Duitland, waar zij geruinen tijd den Rijn zullen volgen; dan doorehen Beieren naar Oostenrijk, Tyrol en verder door naar Italië; waar zij, vroaer Rome te bereiken, een bezoek brengen zullen aan Venetië.

Te Rome zullen onze bedevaarders gedurende acht dagen verblijf houden.

Daarna wordt de terugweg aangevangen, langs de Middellandsche Zee tot Genova, en al over Turijn naar Zwitserland, waar Genève, Mont-Blanc en Zurich zullen bezocht worden. Van hier gaat het rechtstreeks naar Basel en verder door naar Parijs; van waar uit Billau en de Leersnijders terug te Oudenaarde zullen belanden.

CIJFERS.

Onlangs heeft graaf Maerits Lippens een redevoering uitgesproken in den Senaat waar niet alleen woorden, maar ook cijfers in vorkwamen. Hij heeft bewezen hoe, na den oorlog, de spaarders op alle manieren geklunderd werden door devaluatie en Cie, en hoe de actionarissen der maatschappijen, die eveneens spaarders sijn, maar spaarders d e hopen door het risico dat ze loopen, een grotere winst te verwerven, van dag tot dag hun waarde hebben zien verminderen.

De Staat intendenciel heeft van krs om meer ontvangsten gemaakt, ontvangsten natuurlijk op den rug der werkende, voortbrengende burgerklas.

De belastingen in den staat, soo beweest senator Lippens, — lissopen in 't jaar 1913 tot de som van 517 miljoen frank, dit is ongeveer 3 miljard onzer huidige frank, in 1938 beloupen de belastingen 8 miljard

905 miljoen frank.

De belastingen zijn meer dan verdriedubbeld, alhoewel de spaarpenningen van de bevolking smeten als de sneeuw voor de zon, en dat de winst, niet gestaande er door de burgerlij veel lastiger gewroot en gewerikt wordt als voor den oorlog, zielderoegen daalt.

DE VREEMDELINGEN IN NEDERLAND.

De Nederlandsche minister van Justitie heeft aan de betrokken overheden een rondschrijven gestuurd, in verband met het vroeimeingingen van gastvrijheid op de economische belangen stuit daars werkoosheid steeds onruwtakkend is, z et de regering zich genoodsaakt elken nieuwen toevler van v'chtelingen in Nederland te verbieden. Niet alleen is het vrecht met dit doel verscherpt, maar ook de plaatselijke politie zal de grootste waakzaamheid aan den dag leggen.

Deze nieuwe maatregel is slechts van toepassing op de nieuwe vluchtelingen en op de welke sedert 1 Maart 1938 in Nederland een toevluchtsoord zochten.

MOND- EN KLAUWZEER.

Haarden vastgesteld van 27 Juni tot 3 Juli 1938. — Antwerpen 28 nieuwe haarden; verdeeld over 10 gemeenten; Brabant, 64 over 34; West-Vlaanderen, geen; Oost-Vlaanderen, 63 over 22; Henegou, 79 over 35; Luik, 104 over 28; Limburg, 46 over 22; Luxemburg, 124 over 36; Namen, 49 over 22. Totaal 557 nieuwe haarden over 209 gemeenten.

Week van 20 tot 26: 368 haarden over 174 gemeenten; week van 13 tot 19: 449 over 187; week van 6 tot 12: 351 over 172; week van 23 tot 5: 428 over 188; werk van 23 tot 29: 471 haarden over 192 gemeenten.

KOSTBARE DAMESHOED VLOEG TE BRUGGE IN HET WATER.

Donderdag morgen was een Franche dame naar Brugge gekmen en droeg een hoed, waarop een diamant was vastgemaakt ter waarde van 35.000 fr.

Gekomen op den Dijver, waide de hoed in het water en zonk dadeijk. Twee personen uit Brugge gingen aan het visschen en gekukten er in omstreeks 18 uur den dameshoed op te halen.

Naar vier plaats konden vernemen werd aan de opvisscher van het kostelijk goed een beloning van 1000 fr. beloofd.

De gelukkige zoekers zijn dan samen met een politiegent naar het hoofdpolitiebureau gegaan, alwaar het kostelijk ding onderzocht werd. Niet afe dagen wa' een soortgelijke hoeden in de Brugse wateren.

EEN POMPIERSFEEST KOST NEGEN MENSCHENLEVEN IN PORTUGAL.

Bij geleenheid van den tweeden dag van de feestelijkheden ter eere van Isabella van Aragon, koningin van Portugal in de 13e eeuw, te Coimbra (Portugal) ingericht, zoo het pompiersrps van deze plaats een opzienbare feestnummer uitvoeren.

Daarvoor had men op een groot plein een houten huise met drie verdiepingen opgetimmerd. Twalf municipale bedienden en een 12-jarig kind hadden als figuranten plaats genomen op de derde verdieping van het huus, dat vervolgens in brand getrokken werd.

De burgerlijke en militaire overheden der streek en een talrijk publiek woonden deze « pompierdemonstratie » bij, die er moest in bestaan de dertien figuranten uit het brandende huus te redden, zonder dat zij het minste letsel mochten bekommen.

Nauwelijks laaiden echter de vlammen op of de dertien figuranten en al de toeschouwers geraakten in een paniekstemming, wegens het feit dat het vuur in een oogwenk zulke snelle uitbreidung nam dat de pompiers aan geen blussen konden denken en de figuranten handenwringend om hulp begonnen te roepen.

Een voor een sprongen de ongelukkigen uit het brandend huus. De eenen werden dood opgeromen, de anderen stervend naar het gashuis overgebracht.

Toen de brand geblusht was ontdekte men hangende aan een dwarsbalk de lijen van twee lachtoffers door versteking om het leven gekomen.

Men telt in totaal 9 doden en 3 waar gekwetst.

HOF KOMEN DE GATEN IN DEN KAAS!

Het ontstaan van de bekende openingen in de kaas is een gevolg van bepaalde werken, welke in de kaas plaats vinden. Het is bekend, dat kaas ter ond na haar bereidung nog weinig geur en smaken bezit; de jonge kaas moet nog eenigen tijd « ripen »; ditseife is het geval met den wijn, die op dene wijze aan rma en smakenrijkend wint. Gedurende dit ripingsproces ondergaat de oorspronkelijke samenstelling van de kaas een belangrijke verandering; er vormen zich reuk- en smaakstoffen, het vochtgehalte vermindert en de verteerbaarheid wordt verhoogd. Wat verloop en duur betraft, is het ripen o.m. afhankelijk van de temperatuur.

Weke betekenis heeft dit nu voor het ontstaan van de zogenaamde gaten?

Tijdens den overgang van verscheilende in de kaas voorkomende stoffen komen o.m. het gasvormende koolzuur en waterstof vrij. Wanneer de hoeveelheid hiervan zoo groot is, dat niet alles in het kaasvocht kan oplossen, heeft het tot gevolg, dat in het z.g. « deeg » van de kaas aanvankelijk kleine gaatjes ontstaan. Het eerste gaatje daardoor vooraf al van de smelheid van het proces. Soms hebben de openingen een onregelmatigen vorm, soms ook zijn zij suiver rond. In het laatste geval spreekt men van « oogen ». In andere gevallen zijn de openingen in het spleetvormig, terwijl het ook gebeurt, dat er een of enkele openingen in de kaas ontstaan. Het hangt er nu maar van af, welke mate van smelheid het deeg der kaas heeft, of er rorde, op de verweide of onregelmatige openingen zullen ontstaan.